

► Jaarverslag FEDASIL 2007

Het opvangnetwerk

Tijdens de eerste fase van de asielprocedure (ontvankelijkheidsfase) krijgen asielzoekers enkel materiële opvang, ze krijgen geen financiële steun en mogen niet werken. Die opvang gebeurt zowel in open opvangcentra (grootschalige opvang) als in particuliere woningen (kleinschalige opvang).

De open opvangcentra worden beheerd door:

- ▶ Fedasil (19 federale opvangcentra)
- ▶ Het Belgische Rode Kruis (22 centra)
- ▶ De socialistische mutualiteiten in Erezée (het centrum Belle Vue).

Voor de particuliere woningen zorgen:

- ▶ Lokale opvanginitiatieven (onder rechtstreeks beheer van de ocmw's)
- ▶ De ngo-partners (koepelorganisaties Vluchtelingenwerk Vlaanderen en Ciré)

Fedasil coördineert de verschillende opvangstructuren en waakt erover dat ze allemaal dezelfde kwaliteit bieden. Ongeacht het type opvangstructuur waarin de asielzoeker terecht komt, Fedasil garandeert er menswaardige leefomstandigheden. De diensten van de verschillende opvangstructuren zorgen voor een goede sociale, administratieve en medische begeleiding. Ook al hebben de verschillende opvangaanbieders hun eigen werkingsregels ontwikkeld.

In de praktijk is het onderscheid tussen beide types opvangstructuren niet altijd even strikt. Zo kunnen in bepaalde opvangcentra, zoals Pondrôme, asielzoekers zelf hun eten kopen en klaarmaken. En sommige lokale opvanginitiatieven (LOI's) organiseren ook gemeenschappelijke activiteiten (opleiding, ontspanning...) voor asielzoekers die in verschillende woningen verblijven.

De opvangstructuren van Fedasil en zijn partners vormen dus een netwerk dat op 31 december 2005 een totale capaciteit van 15.659 plaatsen telde (figuur 2). Daarbij kunnen nog de plaatsen geteld worden van het noodopvangcentrum (Sint-Pieters-Woluwe) en de twee centra voor observatie en oriëntatie voor niet-begeleide buitenlandse minderjarigen (Steenokkerzeel en Nederover-Heembeek). Wat een totaal van bijna 16.000 plaatsen geeft.

De totale opvangcapaciteit (figuur 3) wordt verdeeld over 43 opvangcentra en 2.259 meer geïndividualiseerde logementen. Het gemiddelde opvangcentrum (alle centra in rekening genomen) biedt 174 plaatsen, terwijl de geïndividualiseerde logementen 3,8 plaatsen bieden.

De belangrijkste veranderingen in 2005 waren de opening van het Rode Kruiscentrum in Oignies-en-Thiérache met 100 plaatsen, de overname van het centrum Steenokkerzeel door Fedasil (voorheen een Rode Kruiscentrum) en de effectieve toename van opvangplaatsen van Vluchtelingenwerk Vlaanderen.

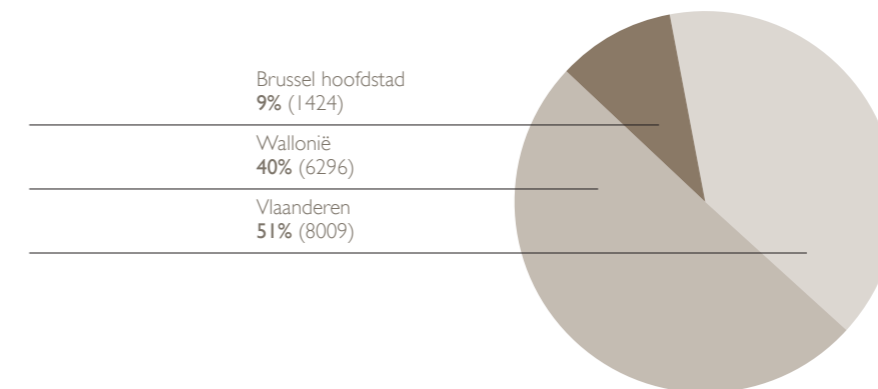
De opvangcapaciteit steeg in 2005 met 192 plaatsen (+1,2%). Het valt op dat er de laatste drie jaren weinig veranderde en dat het opvangnetwerk vooral tot stand kwam in de periode 1999-2002 (figuur 4). Het aandeel per gewest in de opvangcapaciteit is zo goed als onveranderd vergeleken met 2004 (figuur 5).

Asielzoekers zijn niet verplicht om in een opvangstructuur te verblijven, maar het overgrote deel doet dit wel (ongeveer 84%). Voor asielzoekers die niet in een opvangstructuur verblijven, neemt de overheid alleen de medische kosten voor zich.

Bij ongeveer een derde van de asielzoekers wordt de asielaanvraag ontvankelijk verklaard (5.347 beslissingen in 2005). Deze personen komen dan in de tweede fase van de asielprocedure terecht. Zij verlaten de opvangstructuur, worden toegewezen aan een ocmw, krijgen financiële steun en mogen wonen waar ze willen.

Er bestaan ook gesloten opvangcentra, maar die vallen niet onder de bevoegdheid van Fedasil, wel onder Binnenlandse Zaken. Daar komen zowel vreemdelingen die geen asiel aanvragen als uitgeprocedeerde asielzoekers terecht.

Land van herkomst	# opgevangen personen	percentage
Rusland (incl. Tsjetsjenië)	1.634	11,10%
Servië-Montenegro (incl. Kosovo)	1.430	9,70%
Congo	975	6,60%
Armenië	936	6,40%
Slovakije	691	4,70%
Iran	598	4,10%
Guinee	528	3,60%
Angola	476	3,20%
Turkije	443	3,00%
Irak	406	2,80%
Kameroen	402	2,70%
Rwanda	372	2,50%
Afghanistan	313	2,10%
Albanië	308	2,10%
Nepal	292	2,00%
Algerije	261	1,80%
Togo	245	1,70%
Bulgarije	244	1,70%
Georgië	238	1,60%
Macedonië	204	1,40%
China	178	1,20%
Bosnië-Herzegovina	172	1,20%
Roemenië	160	1,10%
Ivoorkust	159	1,10%
Syrië	159	1,10%
Azerbeidzjan	149	1,00%
Oezbekistan	143	1,00%
Nigeria	140	1,00%
Andere (75 landen)	2.477	16,80%
Totaal	14.733	

figuur 3:
Voornaamste
herkomstlanden
asielzoekers

*Het gaat hier over asielzoekers die eind 2005 in een opvangstructuur zaten.

figuur 2:
Aandeel per gewest
in de opvangcapaciteit

*Centra SPW, STK en NOH niet inbegrepen.

